

426

200,00

deu

0

60,00

182

POVIJEST

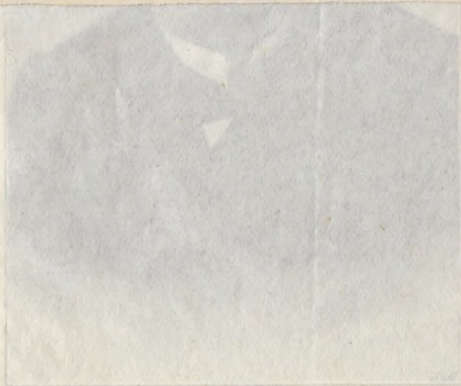
HRV. PJEV. I GLAZBENOG DRUŠTVA

„KUHAC“

U OSIJEKU.

(1862.-1912.)

SA DEVIET SLIKA.

PROF. FRANJO Ž. KUHAČ
hrvatski muzikolog.

SVEUČILIŠTE ZZ
JOSIPA JURJA STROSSMAYERA
U OSIJEKU
GRADSKA I SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA
OSIJEK
Broj inventara: 458.232
Signatura: 78.07

GRADSKA I SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA
OSIJEK

871454604

PROF. FRANJO Ž. KUHAČ
hrvatski muzikolog.

Predgovor.

»Tko pjeva
zlo ne misli«.

U spomen 50-godišnjega opstanka našega društva napisao sam ovu kratku ali objektivnu povijesnu brošuru.

Neka dozna naša generacija o društvenom radu evo minulih pedeset godina.

Ako sam možda u toj maloj radnji o kojoj za društvo zaslužnoj osobi premalo pisao ili je pak zaboravio spomenuti neka ne misli, da sam je hotice izostavio.

Pišući ove retke držao sam se vazda vjerno naše stare lozinke:

»Tko pjeva — zlo ne misli«.

U O s i j e k u, 5. siječnja 1912.

Pisac.

„KUHAC“

Hrvatsko pjevačko i glazbeno društvo u Osijeku*).

Pjevačko društvo »Kuhač« možemo ubrojiti u najstarija naša pjevačka društva diljem naše domovine.

Osnutak mu pada u vrijeme »njemačkoga Osijeka«. Njegova zastava, pod kojom su tadašnji pjevači pjevali hrvatski, njemački, dapače i madžarski, izvojevala je u roku od svojih 30 godina divnu pobjedu u tom nizu jezika i danas ori pod sjenom iste zastave, širom naše domovine omiljata »Kuhačeva« hrvatska pjesma. Malo će biti društava, koji su odmah pri svojem osnutku stekli toliko priznanja i ljubav općinstva kao »Kuhač«. Sva ta gospoda, koja su kroz tolike godina ili bili na čelu društva, radili u odboru ili bili pjevači, mogu ponosom i zadovoljstvom gledati na svoje djelovanje.

Na početku god. 1850. osnovao je u Osijeku, tvrgjavi, profesor glazbe Ivan Ne-

*) Po podacima O. Friml-Antunovića.

pomuk Hummel crkveni pjevački zbor. Njegovom pozivu odazvali su se naši gragjani u velikom broju. Nekoliko godina poslije, i to 4. svibnja 1858., od istih pjevača i pjevačica bude utemeljen tako zvani »Essegger Liedertafel (pravila su mu od 18. ožujka 1858). Nakon 4 godine, i to u glavnoj skupštini »Liedertafela«, dne 5. siječnja 1862. stavi društveni zborovogja I. N. Hummel prijedlog, da bi bilo od koristi kako za Liedertafel tako i za crkveni pjevački zbor, kad bi se oba društva sjedinela u jedno. Prijedlog bude jednoglasno primljen i kao članovi »Esseker Gesangvereina« ostaviše gospoda glavnu skupštinu.

Prvim predsjednikom bijaše izabran dr. Franjo Zechmeister koji se već nakon prve godine, radi obilja privatnoga posla, na toj časti zahvalio.

U glavnoj skupštini dne 29. ožujka 1863. bude biran na mjesto njega gradski sudac (načelnik) Vjekoslav Schmidt.

Sada počinje pravo djelovanje društva. 28. lipnja 1863. nalazimo naše pjevače u Apatinu, gdje prisustvuju posveti barjaka apatinskog pjevačkog društva. U Osijeku slijede koncerti i predstave. Općinstvo posjećuje s veseljem društvene zabave i broj

Preuzvišena gospodja
LILA GROFICA PEJACSEVICH
pokroviteljica.

članova, kako pjevača, tako prinosnika svegjer se množi.

Iste godine bio je stvoren zaključak, da se nabavi društvena zastava.

Što smisliš to i izvedoš. Za tu svečanost izabran je poseban gospojinski odbor, koji se sa društvenim predsjednikom na čelu i odbornicima odvažno dao na posao. Zaključeno je, da se slavi svečanost posvete barjaka 8., 9. i 10. kolovoza 1863. Kako nam, »Chronik des Esseker Gesangsvereines« od god. 1864 piše, morala je ta svečanost biti veoma sjajna. 8. kolovoza 1863. na večer u 10 sati dogjoše lagjom pjevači iz Pečuha. Titus Argirović iskitio je cvijećem i vijencima dravski most, pod kojim je lagja s pjevačima plovila u Gor. grad.

Za ono vrijeme dobro poznato »Hálásziisch« društvo priredilo je na madžarskoj obali rijeke Drave illuminaciju i bakljadu. 9. kolovoza u 7¹/₂ sati u jutro dogjoše apatinski pjevači lagjom i budu na dolnjo-gradskoj stanici burnim »živio« pozdravljeni.

U gradu na glavnom trgu otpjevaše sva prisutna društva Kreutzerovu pjesmu: »To je dan gospodnji«. Poslije te pjesme u

velikoj su povorci koracali svi u unutrašnju crkvu, gdje bude barjak posvećen.

Kumovala mu je Magdalena Schmidt, supruga načelnikova. Kod mise pjevana je Beckerova vokalna misa, a ofertorijum su pjevali pečujski pjevači sami. Među inim odličnim gostima, koji su prisustvovali službi božjoj, bio je i generalmajor i zapovjednik tvrgjave, vitez Teodor Radosavljević, što se prisutnih osobito ugodno dojmilo.

Poslije podne istoga dana bila je u gradskom vrtu velika pučka svečanost.

Tu je pozdravio društveni predsjednik Vj. Schmidt predsjednika pečujskih pjevača Simona Banffaya i predsjednika apatinskih pjevača dra. Speisera.

Istoga dana u 8 sati na večer bude novo sagragjena velika plesna dvorana svečano otvorena i prvi ples trajao je do zore.

10. kolovoza 1863. oprostiše se gosti od Osijeka i, kako kroničar veli, s »teškim srcem i puni zadovoljstva«.

U odborskoj sjednici, dne 1. studenoga 1863. budu izabrani kao začasni članovi društva: Mandaljena Schmidt, Dragutin Lehmann, Titus Argirović i Mücke. Izim toga bude odaslano 15 zahvalnica pojednim lič-

nostima, koji su takogjer mnogo doprinijeli slavi posvete barjaka.

Nezaboravan dan bio je, u kronici staroga društva i 15. kolovoz 1864. Već u 4 sata u jutro, 14. kolovoza stigoše pjevači na tada već stari brod »Neptun« i uz pjevanje i gruvanje topova, otisne se lagja od obale. Bilo je, unatoč tomu, što su se mnogi bojali demonstracija do 120 osoba. U $\frac{1}{2}$ 5 poslije podne stigne istom Neptun, uz kišu i oluju, u Mohač. Od Mohača do Uszeka išli su željeznicom, a odavde do Pečuha kolima. Umorni i mokri od puta prispješe naši u Pečuh. Doček kao i serenade kumi, grofici Mailath, nije se mogla izvršiti i pjevači se požurili, da traže svoje stanove. 15. kolovoza prije podne bila je posveta barjaka pečujskih pjevača, a poslije podne na izletištu Tettjeu pučka svečanost. Tu su naši sa svim prisutnim društvima (poslije jednog skupnog pokusa) otpjevali Jenkovu davoriju: »Naprej zastave slave«. Nakon burna povlagjivanja pjesma se dva puta opetovala. Nadalje, veli kroničar, da solo partije osječki pjevači nijesu mogli izvagjati, jer su bili nahlagjeni i promukli.

Istim putem vratiše se Osječani, dakle

preko Mohača i Aljmaša, drugi dan kući, kuda stigoše u 5 sati na večer.

Osim pomenutoga prirediše naši pregji skupne izlete u Vinkovce, Djakovo kao gosti nezaboravnoga vladike Strossmayera, u Valpovo kao gosti baruna Gustava, Prandaua itd. itd.

Godine 1875. nastadoše nesuglasice u društvenom odboru. Stariji pjevači i odbornici siti neprestane svagje, istupiše iz društva.

Stupovi društva nestadoše, a mladi dove- doše društvo, koje je negda cvalo, narub propa- sti. 14. srpnja 1876. održana je posljednja glavna skupština, s motivacijom, da se za sada druš- tveni rad na neizjesno vrijeme, radi nasta- lih neprilka, prekida i u zgodno vrijeme da će se opet na novo pjevače pozvati i pjevanjem započeti.

Pošto je zatim i sam zborovogja I. N. Hum- mel uvidio, da se svaki njegov trud izjalovio i da je nemoguće društvo iznova podići, predao je 10. kolovoza 1881. gradskoj upravi društvene note, glazbala i imovinu u iznosu od 4894 for. i 63 novčića, koja svota bude gradskoj glazbenoj zakladi pri- brojena. U tom opisu pod br. 4. izrično se veli: »Predan je i jedan barjak iz plave

FRANJO KREŽMA

*virtuoz na guslama. Rodjen 2. rujna 1862. u Osijeku,
umro 15. lipnja 1881. u Frankfurtu na Majni.*

svile sa srebrnimi rojtami i svilenim vezovima .

Ne će biti na odmet, ako se na ovom mjestu sjetim starih naših pjevača i spomenemo njihova imena.

Odbor društveni sastojao je godine 1864. od ovih lica: predsjednik Vjekoslav Schmidt, ravnatelj I. N. Hummel, tajnik Julije Stapf, blagajnik Josip Meixner, knjižničar Franjo Preisinger. Članovi odbora: Dragutin Karlicsek, Josip Knittel, Dragutin Lanner, Karlo Meixner, Josip Petru, Vjekoslav Stolić i Josip Tacz. Pjevači: I. tenor: Dragutin Karlicsek, Franjo Preisinger, Janko Schwarz, Dragutin Lanner, I. Rennenberger, M. Stolić.

II. tenor: Franjo Herzog, Lavoslav Höbling, Adolfo Hummel, Josip Jureković, Josip Portner, Julije Stolić, Julije Stapf, Gjuro Weltdt.

I. bas: Antun Burković, Adolf Eisenbarth, Anton Höbling, Janko Martini, Josip Masper, Vilim Medić, Josip Tacz, Gustav Teller, Anton Wolfahrt, Ant. Meixner (star.) Josip Meixner.

II. bas: I. Bartolović, D. I. Dimić, Josip Knittel, Eman. Mataushek, Gustav Medić, Ant. Meixner (mlagji), Dragutin Meixner, Josip Petru, Dragutin Petru, Dragutin Schwab, G. Trischler, Jul. Schwarz.

Osim navedenih brojilo je društvo 33-
začasna člana i 119 članova prinosnika.

Protéklo je punih 10 godina, dok se
opet našlo vrijednih muževa, čijim marom i
trudom pošlo je za rukom, da osnuju opet
pjevačko društvo, koje će odgovarati duhu
novoga vremena.

Istina, za vrijeme ovoga interregnuma,
više se osnivalo pjevačkih društava, ali ta
su bila kratkoga vijeka. Rad i njihovo pje-
vanje bilo je u užem krugu i široj jav-
nosti slabo poznato.

Ravnatelj pučke škole, Gjuri Rožiću,
pošlo je za rukom, da je godine 1890. oku-
pio oko sebe osječke glazbenike i pjeva-
če¹⁾ Godine 1891. održala se prva glavna
skupština »Osječkog glazbenog i pjevač-
kog društva« (pravila ovoga društva odo-
brena su po vladi god. 1890. i 1896).

Nezaboravna će društvu ostati imena
prvih odbornika, koji su neumornim radom
već za godinu dana društvo podigli na lijep
ugled. U odboru su tada bili kr. savjetnik
Škender Balogh, ravnatelj Antun Friml,
predsjednik dr. Riffer, blagajnik A. Leit-
ner i drugi.

¹⁾ Osobito malo ne sve pjevače, bivšega pjev-
društva „Sloga“.

Na čelu društva kao predsjednike vidimo dra. Rifferra, Levina pl. Chavranka kr. savjetnika i gradskog načelnika Konstantina Graffa, dra Hengela; kao ravnatelje Zvonimira Žepića, dra Alfonza Mužu, ravnatelja Rudolfa Kneževića dra I. R. Krausa uz profesore Dimitrije Markovića i I. K. Švrljugu.

O radu za uprave pomenutih osoba dalo bi se dosta toga kazati. Objektivni sud bio bi u cijelosti, da je društvo vrlo lijepo napredovalo u svakom pogledu oko širenja hrvatske pjesme.

Tako primjerice već godine 1894. priredilo je društvo u dvorani Kasine svoje Jour-fixe. Pri Zajčevoj proslavi u Zagrebu, dne 27. veljače 1895., vidimo gdje je društvo zastupano po svom ravnatelju Antunu Frimlu i tajniku Pauliću.

Tko se ne sjeća mnogobrojnih društvenih koncerata, kojima je ravnao Rožić, i to mješovitim zborom, glazbenim orkestrom te tamburaškog zbora pod ravnanjem Martinov Dragolića.

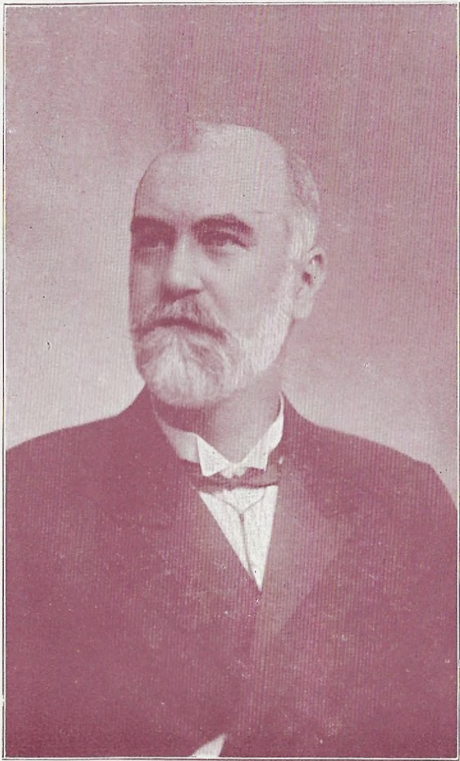
Osobito se je društvo odlikovalo dne 3. rujna 1894. Toga dana bila je na svečani način predana u gradsku obskrbu spomen-ploča neumrlog našeg osječkog violin-virtuosa Franje Krežme, (rođ. 2.

rujna 1862 u gradu Osieku, umro 15. lipnja 1881. u Frankfurtu na Majni). U zahvalnici, koju je Hrvatska akademička omladina na društvo poslala, osobito su društveni članovi Ž. Brunner i Iso Fuchs spominjeni.

U glavnoj skupštini od 26. svibnja 1895. u »Hotel Centralu« održanoj, bude društvena pokroviteljica grofica Lila Pejacsевич za njene velike usluge za društvo, oduševljenjem izabrana i začasnom članicom. Od toga dana krasi njena slika pjevačku dvoranu,

Kada su naši Zagorci, godine 1897. uslijed potopa stradali, eto opet naše društvo pod vodstvom pokroviteljice grofice Lile Pejacsевич i predsjednika društva g. Levina pl Chavraka te 7. Februara g. 1897. drže u svim prostorijama društva kasine »Veselu večer«. Pjevači su dali takodjer i u kazalište predstavu šaljivu operetu »Tiburtija i Žužalina“, te priredili osobito uspjelu t. zv. »Jambo«-družbu. Uspjeh svečanosti bio je za Osijek tako sjajan i rijedak, da se je pomenutoj svrsi moglo — pored ogromne režije — poslati znatna svota od 7800 K.

Moramo navesti i to, da je društvo dragovoljno prisustvovalo dobrotvornim koncertima dobrotvornog društva »Milodara«

Kr. savjetnik, načelnik slob. i kr. grada Osijeka

CONSTANTIN GRAFF

začastni predsjednik.

Kad su se opet bratska društva »Lipa« u dol gradu i »Zrinjski« u g. gradu u pjevačkoj večeri sastali, tu se je uvijek našlo i društvo »Kuhač« da kao treći član bude u bratskom ogrlaju.

Kad se u Zagrebu, u prisutnosti pokojnoga muzikologa F. Z. Kuhača govorilo o našim društvenim prilikama, reče časni starac: »Dobro je vama, vi imate vašega Rožića, a njegov ja glazbeni rad vrlo cijenim«. Takov je bio općeniti sud o prvom zborovogji, pod kojim je društvo u svakom pogledu lijepo uznapredovalo.

Pod vodstvom svoga direktora i tajnika profesora I. K. Švrljuge prisustvovalo je društvo 40-godišnjici »Kola« u Zagrebu. Pri svečanom koncertu hrvatskih i slovenskih pjev. društava u hrv. zem kazalištu dne 16. kolovoza 1902, pjevalo je društvo pod ravnanjem svoga zborovodju Antuna Stefana Klaićevu pjesmu : »Pod prozorom«.

Naša pieca (po programu br 4) bila je na ovakovi umjetni i skladni način izvajana, da nas je opća kritika uvrstila medju prve pjevače diljem naše premile domovine.

Častno i slavno smo si osvijetlali lice kod prvoga našega javnoga istupa i lovor

vijenac, koji vise pod slikom naše preuzvišene gospodje pokroviteljice, laskavo nas sjeća minulih, nezaboravljenih časova.

Pjesmu odpjevaše, pod svojim zborovodjem Ant. Stefanom ova gospoda: Iv. Brisky, Bogoević, Dr. Cepelić; Fr. Draganić, Markus Friedrach; Dir. L. Fichtner; O. Friml, L. Frey; I. Gärtner, St. Gjurdjević; K. Gürtl, Lad. Janda. Dr. Horn, Dr. St. Heim Dr. L. Heilman, Božo Kranjc († 1911) Ar. Kisicsky, Drag. Kral, Dr F. Madjarević, Ivan Milic, Vlad. Milic, braća Milići; Fr. Stožir, Lud. Sorlini i Em. Zentner.

Isti dan poklonila se je deputacija naših pjevača pod svojim tajnikom i ravnateljem prof. Švrljugom i odbornikom Dr. Isakovićem, gospodinu podbanu Krajčoviću i načelniku, bielog Zagreba, Adolfu pl. Mošinskom.

Ovom su zgodom bili odlikovani srebrenim počasnim saveznim znakom ova gospoda: Naco Detel, Vladislav Janda, Jakob Gärtner, Stevo Gjurgjević, Franjo Stožir, Oskar Friml i Emanuel Zentner.

Dne 20. kolovoza 1903. bilo je društvo korporativno na izletu u Iloku.

Na grobu pokojnoga grofa Ladislava

Pejacsevicha u Našicama, odpjevana bi tu-
žaljka-nadgrobica »Mirno spavaj«.

Na Reljkovićevoj slavi u Vinkovcima
7. lipnja 1908. pjevali su naši pjevači No-
vakovu pjesmu: »Bi mirna voć«, a bariton-
solo otpjevao je društveni odbornik
Lujó Vice.

U glavnoj skupštini 10. ožujka 1907
promijenilo je društvo opet svoje ime. Prim-
ljen je jednoglasno prijedlog I. K. Donče-
vića, da se društvo obrati na slavnoga hr-
vatskoga muzikologa, Osječanina F. Ž. Ku-
hača u Zagreb, učtivom molbom, da bi do-
zvolio, da društvo može nositi njegovo ime.

Naš Kuhač ne samo da je molbi udo-
voljio, nego je obećao, da će društvu po-
slije svoje smrti pokloniti svoju bogatu i
vrijednu knjižnicu.

Od toga su dana »Kuhačevci« dobro
poznati kao vrsni i ozbiljni pjevači.

Mascagnievu operu »Cavaleria rusticana«
dali su na sveopće odobravanje 1909. god.
društveni članovi uz prijateljsko sudjelovanje
nekoliko kazališnih članova.

Kod te zanimljive predstave sudjelovali
su gđja A. Horvat iz Zagreba (Santuzza),
gđja Brückler (Lucia), ravnatelj društva dr.

R. I. Kraus (Alfio), a u zboru malo ne svi pjevači

Na sveopću želju morala se je opera ponovno pjevati i to 6. travnja 1909.

U glavnoj skupštini iste godine bili su odlikovani začastnim diplomama prof. Dimitrije Marković za 15. god. rad obzirom na realni orkestar, Oskar Friml za 10 godišnjicu kao društveni blagajnik i Antun Štefan za svoj vješti rad na polju hrvatske pjesme i glazbe kroz 10 godina. Ove godine (1911.) bilo je društvo »Kuhač« korporativno zastupano pri posvjeti barjaka društva »Nade« u Mitrovici i dne 2. i 3. rujna pri slavi pjevačkog društva Rodoljuba u Virovitici. Pri toj velebnoj slavi, koja je bila pod pokroviteljstvom mecene osječkih hrv. pjevačkih društava, presvijetlog gospod. velikog župana virovitičkog Frana pl. Kukuljevića Sakcinskoga, primili su Kuhačevci Franjo Stožir i Friml-Antunović zlatni, a dr. Franjo Madjarević i Ivan Milić srebrni savezni začasni znak. Osim navedenih odlikovanih članova u posjedu su srebrenog znaka: Lujo Vice, Aron Kischitzky i Manojlo Zentner.

U posljednoj glavnoj skupštini (16. srpnja 1911.) bude kr. savjetnik i gradonačelnik Konstantin Graff, velezaslužni i mnogogodišnji

Kr javni bilježnik
Dr. VJEKOSLAV HENGEL
predsjednik

predsjednik društva, izabran za začastnog predsjednika, društvenom ravnatelju ing. Franji Stožiru predana začasna diploma, a blagajniku i arkivaru društva poklonjeno za priznanje srebreni pehar uz spomen-posvetu.

Žalosna vijest stigla je društvu, 18. lipnja 1911., kadno je vrli naš muzikalog Fr. Z. Kuhač, stisnuo na uvijek trudne svoje oči.

Izaslanstvo pod vodstvom društvenoga ravnatelja F. Stožira odputilo se u Zagreb i tugujućoj obitelji izrazilo sućut. Nad otvorenom rakom pokojnika oprostio se u ime društva društveni blagajnik O. Friml-Antunović ovim govorom :

„Tužni zbore! Mili pokojni velikane!

Evo dohrlismo s obale rijeke Drave, od Tvoga rogenoga i tebi tako miloga grada Osijeka, da ti donesemo posljednji pozdrav iz Slavonije ravne.

Ali nijesmo mi sami došli, nego doletješe s nama sve one sitne pjesmice, koje se ore kao vilinski glasovi po našim lugovima, šumama, livadama i selima.

Sve ove doletješe do groba oca njihova, koji ih je za rane mladosti pokupio, očuvao i neumrlosti predao. A evo čini mi se i sada, kao da sa zapada iz daljne daljine zvuče pjesme naše kršne Like i s mora Jandranskoga, kako i one ovamo hrlje, da se ogrle sa sestricama svojima iz Srijema i Fruške gore.

Hrvatska pjesma okupila se oko tvoje rake da tebi, velikane, glazbeniče, dade posljednju počast.

U ime građana grada Osijeka, a napose u ime hrvatskog pjevačkog i glazbenog društva „Kuhač“ u Osijeku, koje tvoje veliko ime nosi, velim ti: S Bogom neumrli velikane, do vidova u nebeskim visinama.

Slava Tebi! Slava!

Danas ima društvo u posjedu. izim muških zborova, orkestralne glazbenine i cijelu Kuhačevu knjižnicu u ormaru darovateljevom. U istoj zbirci, koja broji 274 raznih glazbenih, među njima i veoma rijetkih djela, nalaze se i djela osječkog guslača umjetnika Aloisa Katzenthalera (rođen 1758., a umro je 1819. u Osijeku). Izim toga poklonio je i naš bivši revni izvršujući član Julijo Hettver († 14. travnja 1911. u Osijeku) svoju veliku zbirku glazbenina društvu.

Ovima bogatim darovima postao je društveni arhiv jedan od najvećih i najvrjednijih naše domovine.

Na čelu društva dosada bili su: Grofica Lila Pejacsevich, pokroviteljica od god 1890. Kr. savjetnik i gradonačelnik Constantin Graff, začasni predsjednik od 1911. Predsjednici: Dr. Riffer za 1890 — 1895; dr. Vjek. Schwarz 1896; Lev. pl. Chavrak 1896 — 1901; Dr. A. Muža 1902; kr. savjetnik gradona-

čelnik K. Graff 1903—1911; dr. Hengel 1911
 Ravnatelji: Al Balogh 1890—1893; Ant. Friml,
 1894—1901; prof. I. K. Švrljuga 1902; Zvon. Že-
 pić 1903—1907; dir. R. Knežević 1908; dr. I.
 R. Kraus 1909; ing. Fr. Stožir 1910—1911.
 Tajnici: Dirigent i tajnik G. Rožić 1890—1893;
 Vjek. Heinzl 1894—1895; prof. I. K. Švrljuga
 1896—1902; Božo Kranje 1903—1907; D.
 F. Rösler 1908; I. Stožir 1909; Prof. Dr.
 Hartinger 1910; dr. Fr. Magjarević 1911
 Blagajnici: Fr. Leiner 1890—1893; Žiga
 Bruner 1894; Fr. Paulić 1895; Fr. Leitner
 1896—1900; O. Friml-Antunović 1909—1911.
 (a zamjenik od 1896). Zborovogje: Gjuro
 Rožić 1890—1895; Jul. Schulz 1896; Rud
 Roda 1897; Ant Stephan 1898—1911.

Napominjemo, da društvo kako danas
 stoji, imade 4 začasna člana, 31 utemelji-
 teljnih, 52 podupirajućih i 26 pjevača. A u
 glazbenom odjelu 14 članova. Ukupni po-
 tom broj članova iznaša: 123.

ING. FRANJO STOŽIR
ravnatelj.

O DRUŠTVENOM RADU.

Ako se točno prouči ogromni materijal, kojega je društvo, „Kuhač“ u roku od svojih 20 godina na javnost iznio, moramo objektivno priznati, da je vazda od najboljih naših hrvatskih i slovenskih komponista najbolje njihove kompozicije izvadjaio.

Na pjevačkom repertoaru nalazimo imena naših glazbenika: Zajca, Kuhača, Novaka, Vilhara, Strahuljaka, Eisenhutha, Ipavca i t. d.

Naš Orkestar sam, koji goji osobitom ljubavlju slavensku glazbu, izvadja i umotvorine opće svjetskih glazbenika.

Tu čujemo najslavnija imena na glazbenom slavljanskom Parnasu. Uz Smetane, Rubinsteina, Dvořáka, Lisinskoga, Albinia, Muhvića i već naših navedenih glazbotvorca, nalazimo i imena glazbenika celog kulturnog svijeta.

„Kuhač“ je pjevao operu „Cavaleria rusticana“, sudjelovao pri operi „Xenija“, »Zrinjski«, »Barun Franjo Trenk“ i t. d. Pjevao je zatim Zajčev, „Eroticon“. Kuhačev

Vocalni concert“ i druge veće, umjetne glazbotvorine.

Vilharova pjesma „Na Ozlju gradu“, biser kamen hrvatske glazbene umjetnosti, pjevano je godine 1898. prvi puta. Solo je tada pjevala gdja Anka Horvat iz Zagreba a bariton Dr. I. R. Krauss, a poslijednje godine pjevana je ta velebna himna 2. prosinca godine 1911. Solo je sade pjevala gospodična Blažena Aschenbrenner, članica hrvatskog narodnog kazališta u Osijeku a bariton solo naš Fran Neralić.

Božanstvenom Bendlovom Kantatom „Križari na moru“, koja je bila pred tri godine izvadjena s velikim mješovitim zborom uz pratnju vojničke glazbe, postigao je Kuhač najvišji stepen svoje savršenosti. Vrijedno je, da u spomen toga iznesem ovdje riječi barem ove kantate, iz kojih si može čitaoc stvoriti podpuni sud o toj velebnoj kompoziciji:

Sjajnice zviezdo sjajnice, bliednu pred zlatnim osvitom; naši se stiezi slobodno viju na dom svom.

Bože u Palestinu nam morem stupit daj, vjerne vojake vjerno ti ljudstvo občuj vaj:

Svanu nam sunce jasno, milina gledat ga u boj nek vodi sve nas za Krst i slobodu.

Bože naš, Bože nas čuvaj naše žiće ne odbij ti nas svemogući, nek bura stane dok smo tuj. Ruka tvoja možna nas obrani, molimo te i ufamo se o bože nebni, glas nam čuj.

Ha, burni val se bliži, pjeni se strašni vir, grob zieva pusti, strašno zli, Krsti mute mir;

Razdražen djavo kune, a veli nam zli glas, život nek vragu mine, ne našo nigdje spas.

Držmo se, držmo se hrabro, nek padne kleti krst, morski ga val nek proždre, naš je mać jak i čvrst.

Bože naš čuvaj naše žiće

Lucifer, Belzebuh bogovi svemogući Križarom, Krstjanom ne dajte život; već propast svima, more nek proždre sve mahom tim, Bogovi naši silni, čujte nam glas! Lucifer Belzebub nedajte cilju jim doć, nikad ne dajte zemlje naše Palestine, oj ne prokleti, kleti su, ne slušaj ih.

Ha stante, grdni bjesi, prokleti duši, vi kletva vas nek sruši oj pali vrazi svi.

Bog svemogući svijeta, nebesni vitez

naš, po svuda on obleta, jest jaka straža nam. Oj ne ćeš vraže kleti uništiti možni krst, nad tobom bdije vjekom božji prst.

Bože naš čuvaj naše žice . . .

Očuvaj nam kolijevku svijeta možno ju brani rukom svom; gdje svijetla vjere cvijeta, čuvaj nam Palestinu o Bože!

I na polju šaljive, lahke Muze, našli su se, Kuhačevci skoro doma.

Vilharova burleska, „Ustaši“ (pjevana 9. ožujka 1895.) izazvala urnebesni smijeh. Po čitavom gradu čula se tade pjevati pjesmica :

Napred, napred — pasja para
Topovi već riču, oj
U boj hrli stara garda,
Bit će krvi, oj oj oj.

Redila se burleska uz burlesku, koje su se znale davati osobito na Silvestrovo.

„Prosac voljom, ženik silom“, „Opasan posjet“, „Umorstvo pri mjesečini“ a lane, 1910 dana je uz vanredan uspjeh Eisenhuthova burleska „Tiburtio i Žužalina“. Kuhačevci — pjevači gospoda Heger (Čarapić) Bratuša (Žužalina) Heiligstein (Bledonos) Wengelmayer (Tiburtio) Madlé (vitez) i ostali drugovi u zboru pokazali su tom zgodom, da su glumci, koji

RAVNATELJ GJURO ROŽIĆ

tajnik i zborovodja.

1890.—1893.

bi i mogli na svakom inom kazalištu glu-
miti.

Tko se ne sjeti umiljate pjesmice:

Pastir lepi, život ima
Tam na paši glavom klima,
Lepo svira, svoju frulu,
Kad ne svira puši lulu
Oj, oj, oj, — veselo mi poj!

Od humorističkih dueta primljena je od
općinstva najvećim odobravanjem pjesma:

Makaroni — Makaroni di prima qualita
cinque soldi, cinque soldi, košta porcija.

Istu su pri ovogodišnjoj Silvestrovoj za-
bavi, kostimirani, pjevali društveni ravnatelj g
F. Stožir sa revnim članom g. Bratušem.

I stime mislim da sam dovršio povijesti
društva „Kuhača“.

Ako bi se pak ikada našao meni, časni
nasljednik, koji bi pokušao nastaviti pisan-
jem društvene povijesti, to želim mu od sveg
srca, da bi mu društveni rad dao prilike,
da svoju povijest još ljepšim i za društvo
pohvalnijim činjenicama iskiti, u to ime

„Utere felix“.

SVEUČILIŠTE
JOSIPA JURJA STROSSMAYERA
U OSIJEKU
GRADSKA I SVEUČILIŠNA
KNIJŽNICA OSIJEK

Pomirni sud:

Dir. Fichtner, Leonardo Kaiser, Dr.
Pinterović Dr., Sorger Julijo.

Zborovodja:

Stefan²⁾ Antun.

ČLANOVI UTEMELJITELJI.

† Balogh pl. Aleksander
Bartholovich pl. Dragutin
Bartolovich Josip
Blau Josip Gustav
Cheh pl. Ervin
Chavrak pl. Letovanichki Levin
Deutsch Dane
Eltz Dragutin Grof
† Farago Julio i Antonija
Gillming Ladislav
Guttman Alfred de Gelse Barun
Guttman Edmund de Gelse Barun
Guttman Ladislav de Gelse Barun
Guttman Vilim de Gelse Barun
Gjurgjević Vaso

² Posjednik diplome priznanice.

ANTUN STEPHAN
društveni zborovodja.

Kästenbaum Samuel
 Krauss Betina
 Normann Rudolf Grof
 Normann Gustav Grof
 † Nikolić Stevo
 † Neuman Dragutin Dr.
 Pfeiffer Drag. Leopold Barun
 Pejacsevich Teodor Grof
 Pejacsevich Lilla Grofica
 Reisner pl. Adam
 † Riffer Dragutin
 Slav. zem. sred. štedionica
 Schwarz Igo Dr.
 Schmidt Josip
 Union paromlin
 Weiss Franjo

ČLANOVI PODUPIRAJUĆI.

Aleksander Dr.
 Broschan Dragutin
 Berger Markus
 Brückler Dragutin
 Bačić Radoslav
 Doljak J.
 Frank J.

Fellner Oto
Fischer Bela Dr.
Gobetzky pl. Aladar
Graff Konstantin
Grellman Adolf
Hengl Vjekoslav Dr.
Hajduković Stjepan
Ilić pl. Gjuro
Knežević Rudolf
Krauss I. R. Dr
Krauss Erwin
Kappel Vilim Dr.
Kenfel podžupan
Knopp Ferdo Dr.
Kovačević Vladimir Dr.
Kohn Hugo.
Klein Aladar Dr.
Laubner Dragutin.
Löffler Julio
Löffler pl. Julio
Muža Alfons Dr.
Miskolczy Maks
Müller Dr.
Nepokoj Ivan
Papratović Franjo Dr.
Pinterović Ante Dr.
Piller Stjepan
Pfeiffer Julio

Prohaska Franjo Dr.
 Politzer ravnatelj
 Sauter Dr.
 Stanetty Florijan
 Sorger Julio
 Seper pl. Kajetan.
 Seper pl. Koloman
 Spitzer Dragutin
 Šaj Dragutin
 Schulhof I. N.
 Schram Antun
 Thürner tvrdka
 Unukić Dr.
 Ungar tvrdka
 Vanjek Antun
 Weismayer Oskar
 Weinbauer Hinko

A. PJEVAČKI ODIO.

I. Tenor.

Bratuša Jul.
 Hauswald Vendl.
 Heiligstein Drag.
 Uher Drag.
 Vice Lujo*

* Posjeduju srebrene začasne znakove.

II. Tenor.

Drakulić Jovo
 Friml-Antunović**
 Kovačić pl. M.
 Marković Adam
 Stefan Josip
 Stožir Franjo**
 Vengelmayer Gust.

I. Bas.

Gottschalk Hugo
 Hasenay Hugo
 Kischitzky Aron*
 Madlé Rudolf
 Milić Ivan*
 Neralić Franjo
 Oberski Stefan

II. Bas.

Dončević I. K.
 Greff Ljud.
 Höger Franjo
 Kajdi Ljubomir
 Krvarić Franjo
 Lončar Emil

** Posjednici zlatnih začastnih znakova hrv. pjevačkog saveza u Zagrebu.

O. FRIML-ANTUNOVIĆ
blagajnik i arhivar.

Dr. Madjarević Franjo*
Zentner Manojlo*

B. GLAZBENI ODIO :

Glasovir :	Lutz Gjuro
Harmonium :	Rukavina Branko pl.
Violin I :	Stefan Josip Gellert Makso Fellner Ernö Orenstein Dragutin Pollak Leo
Violin II. :	Čaplar Franjo Meier Kristof Meier Josip
Viola :	Papai Lavoslav
Cello :	Löwy Egon
Kontrabass :	Bratuša Julije
Bubanj etc. :	Flauder. N.

OSJEČKO PJEVAČKO DRUŠTVO
godine 1863.

DRUŠTVENA NAKLADA :

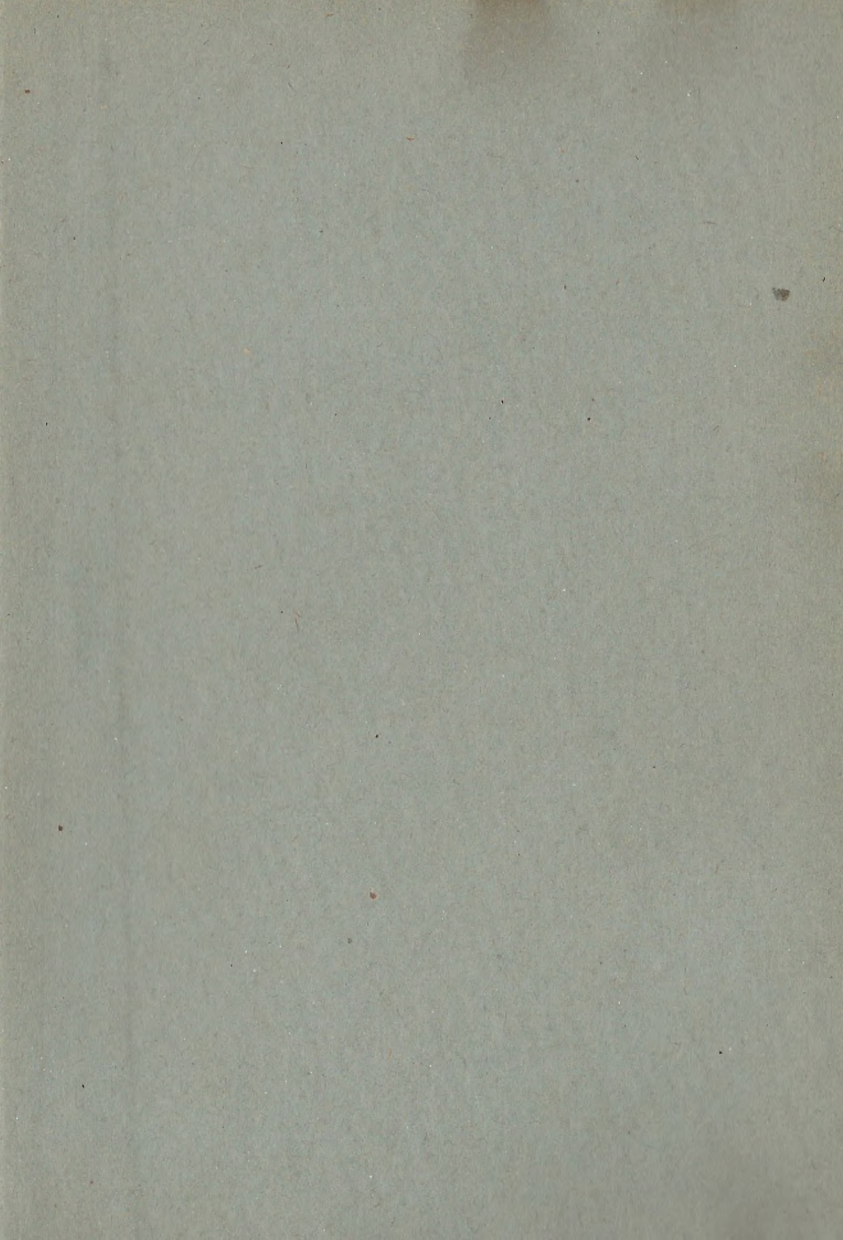
Šenoa Jul., Tiburtio i Žužalina. Burleska,
Uglazbio Gjuro Eisenhuth. pt. 4° 16 str.
Osijek 1897.

„Fantov“ pjesmarica. Sabrao i izdao dru-
štveni odbornik I. K Dončević. 16°
124 str. Tisak „Prve hrv. dion. tiskare“
Osijek 1909.

„Kuhač“ povijest hrv. pjev. i glazbenog
društva u Osijeku. Sa 8 slika. Napisao
društveni blagajnik. 16° 39. str. Tisak
„Prve hrv. dion. tiskare“ Osijek 1912.

Hrvatsko pjevačko i glazbeno društvo „Kuhač“ god, 1912.
I. pjevački odto.

78.07

ANT

P